

Третій етап – перевірка за змістом. Необхідно перевірити кореспонденції рахунків, встановити правильність відображення операцій на рахунках бухгалтерського обліку, а також встановити законність і доцільність господарських операцій.

Четвертий етап – зустрічна перевірка. Даний етап є одним з найефективніших прийомів контролю, оскільки дозволяє встановити факти порушень і підтвердити точність наведених даних.

Раціональна організація контролю потенційних постачальників та стану розрахунків із ними сприяє зміцненню договірної і розрахункової дисципліни, виконанню зобов'язань по поставках продукції в заданому асортименті і якості, підвищенню відповідальності за дотримання платіжної дисципліни, скороченню кредиторської заборгованості, прискоренню оборотності обігових коштів а, відтак, поліпшенню фінансового стану підприємства. Відповідно, контроль розрахунків з постачальниками та підрядниками є невід'ємною складовою діяльності будь-якого суб'єкта господарювання.

Сучасний етап розвитку вітчизняної економіки характеризується кризою неплатежів, яка є узагальнюючою характеристикою фінансової дестабілізації. Тому постає гостра необхідність в якісній організації контролю розрахунків з постачальниками та підрядниками відповідно до наведеної методики, оскільки це сприятиме чіткому документуванню розрахунків, своєчасній та повній реєстрації даних первинного обліку в регістрах, а також правдивому відображенню інформації у фінансовій звітності суб'єктів господарювання.

Список використаних джерел:

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: наказ Міністерства фінансів України від 31.01.2000 № 20 (з чинними змінами та доповненнями) / [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua>
2. Демченко Я. М. Шляхи вдосконалення обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками / Я. М. Демченко, В. М. Прохорова // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Сер.: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. – 2014. – Вип. 1. – С. 96-108.

Федоренко Р.І.

студентка,

Науковий керівник: Тесленко Т.І.

кандидат економічних наук, доцент,

Університет державної фіскальної служби України

ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Питання виплати заробітної плати на підприємстві є дуже важливим, оскільки це найефективніший спосіб заохочення працівників до високопродуктивної праці. Саме тому бухгалтерові необхідно правильно

організувати оплату праці, так щоб це задовольняло працівника, відповідало вимогам законодавства та при цьому підприємство несло найменші витрати. Тому основною складовою в організації обліку на підприємстві виступає правильно підібрана структура оплати праці, що сприятиме підвищенню ефективності виробництва і поєднанню інтересів працівника та власника. Особливо актуальним це є в теперішній час, оскільки зараз економіка України характеризується такими негативними явищами як кризовий стан виробництва, не підтримка товаровиробників з боку держави. Тому важливою складовою управління за сьогоднішніх економічних умов є організація обліку з розрахунків з оплати праці.

Заробітна плата як економічна категорія повинна відповідати таким вимогам: стабільності, достатності, тобто забезпечувати прожитковий мінімум працівника, а якщо керівництво хоче мати постійні кадри, то вона мусить задовольняти матеріальні потреби працівника та виплата повинна здійснюватись відповідно до вимог чинного законодавства.

Облік витрат на оплату праці повинен забезпечувати: контроль за дотриманням штатного розкладу та фонду заробітної плати; контроль за раціональним використанням робочого часу; своєчасне та достовірне нарахування заробітної плати; правильне обчислення заробітної плати та утримання з неї; здійснення своєчасних і достовірних розрахунків по заробітній платі; контроль за використанням фонду заробітної плати; забезпечення споживачів інформацією про працю та заробітну плату; виконання умов колективного договору щодо нарахування премій, доплат, надбавок і т.д. [1, с. 24].

Сьогодні, за умов нинішньої економічної ситуації, багатьом фахівцям не вдається знайти роботу і роботодавці часто занижують оплату праці, розуміючи, що працівник все одно буде працювати. Прикрим є те, що при цьому в робітника знижується мотивація до праці і відповідно падає продуктивність праці. Тому слід удосконалювати мотиваційний механізм та тарифну системи оплати праці шляхом встановлення відповідності тарифних ставок з кваліфікацією робітника.

Ще однією проблемою є занадто велика кількість документації щодо обліку праці і складність її заповнення. Потрібно скоротити кількість документації та перейти до застосування комп'ютерних технологій, що дасть змогу якісно дати аналіз витратам, визначити розрахункові операції та надати достовірну інформацію для задоволення потреб внутрішнім та зовнішнім користувачам.

В.К. Якубовська вважає, одним із напрямів удосконалення бухгалтерського обліку є зменшення кількості документації завдяки впровадженню багатоденних і накопичувальних документів, використання типових міжвідомчих форм, пристосованих до використання обчислювальної техніки [2].

Окремі з проблем розрахунків з оплати праці наведені в табл. 1.

**Проблеми обліку та аудиту розрахунків з оплати праці
та шляхи їх вирішення**

Проблема	Шляхи вирішення в обліку	Шляхи вирішення в аудиті
Примусова відпустка за власний рахунок більш ніж 15 календарних днів на рік	Відсутні. Бухгалтер лише констатує в первинних документах факт відпустки. При цьому вся відповідальність лягає на керівництво підприємства	Необхідно перевіряти таблиці обліку робочого часу, накази, що стосуються персоналу підприємства, повідомляти про ці порушення адміністрацію та власників.
Переведення працівників на неповний робочий день (0,5, 0,25 або 0,1 ставки окладу)	Потрібно ретельно вивчити чинне законодавство щодо можливих наслідків переведення працівників на неповний робочий день. Наприклад, нарахування виплат з тимчасової втрати працездатності, тощо.	Необхідно ретельно перевіряти законність і доцільність таких дій, а також правильність складання первинних документів щодо переведення працівників на неповний робочий день (накази, таблиці обліку робочого часу, тощо).
Звільнення працівників згідно з чинним законодавством	Необхідно правильно розрахувати компенсацію за невикористану відпустку та суму вихідної допомоги, якщо це передбачено статей КЗпП за якою звільняють працівника.	Аудитор перевіряє первинні документи щодо звільнення працівників та правильність нарахування внесків до Пенсійного фонду та фондів обов'язкового соціального страхування в зв'язку з таким звільненням, правильність розрахунку вихідної допомоги.
Затримка виплати заробітної плати	Відсутні. Бухгалтер лише констатує факт заборгованості з розрахунками з оплати праці виплати в облікових регістрах та статистичних звітах. При цьому вся відповідальність лягає на керівництво підприємства	Аудитору необхідно з'ясувати причини невиконання заробітної плати, попередити адміністрацію та власників про наслідки затримки таких виплат.
Не проведення індексації заробітної плати	Відсутні. Бухгалтер не індексує доходи працівників, а відповідальність лягає на керівництво підприємства.	Аудитору необхідно довести до адміністрації та власників наслідки не проведення індексації заробітної плати працівників, можливі штрафні санкції на посадових осіб за порушення трудового законодавства, з'ясувати причини таких дій.

Джерело: [3, с. 75]

За допущені та не виправлені помилки у бухгалтерському обліку і звітності передбачені фінансові санкції, адміністративна та кримінальна відповідальність. Штрафні санкції за порушення податкового законодавства визначені Податковим кодексом України.

Отже, можна зробити висновок, що облік праці повинен бути організованим, таким чином, щоб сприяти підвищенню продуктивності праці, правильному використанні робочого часу. Від організації обліку оплати праці залежить якість, правдивість, справедливість, повнота та своєчасність розрахунків з персоналом з оплати праці. При обліку оплати праці можуть виникати різного роду порушення та помилки, які негативно впливають на достовірність бухгалтерської звітної інформації. До таких проблем можна віднести: переведення працівників на неповний робочий день, примусову відпустку працівників за власний рахунок, звільнення працівників, недостатня автоматизація обліку розрахунків з оплати праці.

Список використаних джерел:

1. Морозюк Н. С. Актуальні питання заробітної плати в бюджетній сфері / Н. С. Морозюк // *Финансы, учет, банки.* – 2014. – Вып. 1. – С. 203-208. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fub_2014_1_29
2. Якубовська В. К. Проблеми обліку розрахунків з оплати праці [Електронний ресурс] / В. К. Якубовська. – Режим доступу : <http://ea.donntu.edu.ua>
3. Хома Д. М. Проблеми обліку та аудиту розрахунків з оплати праці в умовах економічної кризи / Д. М. Хома // *Наука й економіка.* – 2013. – Вип. 3. – С. 73-76. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nie_2013_3_13